

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска. — З Руславоих псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунжини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

На балканьскім вулкані.

(X) Змаганя Австрії і Росії, почавши від пам'ятного австрійсько-російського порозуміння, довершеного заходами гр. Голуховского перед кількома роками, а скінчивши зїздом і переговорами в Мірштег обидвох монархів і обидвох міністрів заграничних справ, австрійського і російського, щоби впровадити конечні реформи в Македонії і тим забезпечити спокій на Балкані, не довели доси до наміреної цілі. Туреччина вже з поконвїчної вдачі не була прихильна реформам, вимаганим австрійсько-російськими правительствами, тимто і не квапила ся з їх переведенєм. Централістичні змаганя турецького правительства не можуть і не хотять ніяк погодити ся з автономістичними змаганями балканьских народностей, котрі бажать мати свою самоуправу, свою самооборону, а не хотять Туреччині давати «податку крови».

Колиж тепер на далекім Сході політичний овид затягнув ся такими грізними хмарами, з яких вже сверкають страшні блискавиці і громи, вважає Туреччина сю хвилю пригідною для себе, щоби не лише відвернути від себе виконанє вимаганих Австрією і Росією реформ, але й згнобити балканьську ворохобню а навіть посягнути на Болгарію, в якій нагромадило ся чимало македоньского невдоволеного жи-вла. Болгарське правительство під напором Австрії і Росії намагає ся позбути ся із свого краю сею неспокойною напливу, але сама Туреччина робить їй труднощі в повнім приниманю сих виходів. Ненависть, яка тепер розгоріла ся в Туреччині проти християн, не віщує нічого доброго для них, а Туреччина рада-б покористувати ся замішанєм на далекім Сході, щоби виконати свою пімсту на Болгарії.

Зовсім природно отже, що мимо урядових заперечень не затихають розсївані по газетах і біржах вісти про мобілізацію австрійських війск. Положенє на балканьскім вулкані є дійсно грізне і там може небавом дійти до поважного запутаня, на яке Австрія не може глядіти байдужно. В Альбанії повстане розгоріло ся широко, в македоньских вілятах знов починають повстанчі ватаги свою роботу, а се потверджують вісти, які надходять і з Царгороду і з Софії. Все вказує на можливість недалекого грізного вибуху війни, а сему пособляє іменно положенє на далекім Сході. В таким случаю становище Австрії зовсім ясне на основі балканьского порозуміння з Росією, яке виразно і ясно приписує їй відповіднє поступованє. Се посланництво повинна Австрія сповнити в інтересі ладу і європейского мира, а також в інтересі культури. Уже при иншій нагоді висловили ми, як навіть в балканьских кругах розумні і культурні люди задивляють ся на посланництво Австрії на Балкані. Один Болгарин на визначнім становищі в Софії, з яким доводило ся нам весною минулого року обговорювати широко балканьські відносини, заявив зовсім

рішучо, що в Македонії австрійська влада найшла би певні основи і населенє не лише в Македонії, але й в Болгарії вважало би Австрію культурним чинником та було би раде, наколиб в Македонії і инших краях балканьских настали такі культурні відносини, як в Боснії й Герцеговині.

Справедливо отже звертає також Militär. Wochenblatt бачність Австрії на балканьські відносини і вказує на сю обставину, що дорога до македоньского займища повинна вести скрізь Сербію, яка не дає ніякої поруки мирного уладженя відносин, позаяк від памятної червневої ночі там безнастанно ворухить ся, а король є прямим орудієм убийників останнього Обреновича. Росії припала би в таким случаю Болгарія.

Нічого дивного, що при таких обставинах є вельми занепокоєна Італія, яка рада би для себе придбати лакомий кусок Альбанії, одначе, як найновіші вісти впенняють, не є зовсім приладжена на такий случай. Тим можна собі пояснити вельми роздратованє Італії, яке проявляє ся в італійскім дневникарстві. В останніх часах італійські дневники розсївають вісти про мобілізаційні наміри Австрії і обжаловують Австрію, що она пособляє альбаньській ворохобні, бажачи вихіснувати клопоти Росії на далекім Сході і для себе в каламутній воді ловити рибу. Один медіолянський дневник виступає навіть з погрозами, щоби тим залякати політичні круги австрійські.

Таке поступованє Італії і тамошного дневникарства не може нікого у нас зачудувати, позаяк там кермують ся лише завистю і злістю. Італія забуває тут зовсім на союзне становище супроти Австрії і посуває ся до такої напастливости. Она все відносить ся привязно до Австрії, коли лише має на бачности власні користи, забуває одначе про се, що Австрія також має свої інтереси, яких не повинна занедбувати задля того лише, що се не припадає до вподоби Італії.

Япаньско-російська війна.

Становиско Славян.

Зараз з початку війни ми зазначили своє становиско супротив війни на далекім Сході. Оно було вповні згідне з тим, яке опісля заняв дел. М. Василько в австрійській делегації. Ми висказали тоді, що уважаємо Росію надто сильною, щоби Япанці могли завдати єї такий удар, аби се мало вплив на єї внутрішній устрій, та що ми зміну в користь свободи і нашої народности в Росії радї би осягнути в дорозі внутрішньої, мирової еволюції, а мусимо жалувати над проливом крови, який в тій формі не конче мусить стати погноєм для волі російських народів, а панесе їм людеке горе і матеріальні страти. Також і про світове значінє сеї війни ми висказали ся, що она представляє ся, як борба англосаскської раси з європейским континентом о панованє над Тихим океані, а в консеквенції о панованє над Азією. Найновіші вісти потверджують се наше врипущенє. Однак тут хочемо

подати, яке становиско заняли поодинокі славянські народи супротив одинокої, світової, славянської держави, яка бере ся тепер на смерть і жите серед найтяжших обставин. Отже Чехи звертають очевидно свої найгорячіші симпатії до Росії. Міська рада Праги вислала до Петербурга заяву своїх симпатій, те саме висказав др. Крамарж в делегаціях, а і чеська праса станула без виїмки по стороні Росії. — В Болгарії мимо теперішнього антиросійского настрою з причини заведених надій на поміч в борбі з Туреччиною, відправлено офіційально богослуженє за поводженє російского оружя, а навіть гурток добровольців з Софії вибрав ся на далекий Схід помагати в борбі з Япанцями. — Так само і решта славянської праси, як сербська, хорватська, словенська заняла прихильне для Росії становиско.

Тільки одна польська праса, а особливо галицька, заликувала зразу на вістку про невдачі Росії. Очевидно, що се становиско є о стілько врозуміле, що Польки, так як і ми, мають непокінчені ще рахунки з Росією, але і о стілько неоправданє, що оно є надто вузкоглядне і несправедливе. Дивно передовсім, що вшехполки, які як зайдї з Конгресівки повинні би мати яснїше понятє про російські відносини, як польско-галицькі редактори, посунули ся аж до того нерозуму, що стали агітувати за польським повстанєм в Росії. Пересаджуючи вісти про погроми Росії, старали ся вплинути на горячіші уми, хотяй зі зле маскованою гіпокрізією остерігали в своїм органі перед «перозважними починами». Наслідки не дали ждати на себе довго: російський консулят у Львові став тепер предметом ворожих уличних демонстрацій польської молодіжки, а Япанці предметом їх подиву і симпатій. Але в міру надходячих поправок з поля борби, в наслідок яких япаньські успіхи виявили ся тільки хвилевими і зовсім не рішаючими, стала польська опінія хвтитись, як судно без кермц. Dziennik polski пригадав землякам висказ одного з польских політиків: «Ми числимо завжди на тих, що беруть в скіру» — вказуючи тим, що побідний вихід Росії з сеї війни не улягає сумнівови. Однак завертати польській опінії соромно, а заняти об'єктивне становиско супротив Москаля не позволяє народна традиція. Сю безрадність ілюструє найкрасше нинїшня статя Dziennik-a polsk-ого під характеристичним заголовком «I tak źle — i tak nie dobrze». Зазначивши світове значінє теперішньої війни, кінчить сеї дневник словами: «Отже зі становиска будучої борби о бит в Європі, погром Росії на далекім Сході і наступаюче за ним розпанощенє Англьосасів на цілім гльобі, не може також бути пожаданям для народів Європи. Словом — і так буде зле і так недобре».

Нові вісти.

З Петербурга доносять, що царський уряд звільнив зі становиска міністра війни ген. Куропаткіна і іменував єго командуючим генералом манджурскої армії. З Порт-Артура телеграфує ген. Пфлюг: Тут нічо не змінило ся. Перехід через ріку Ялю по леді повизше Шахенсі неможливий. — Сотня козаків, яка переходила через Віджу, зловила япаньского майора Тапуору з п'яти вуруженими жовнірами і двома цивільними особами. Донесеня про рухи і позиції ворога є суперечні. Скупо надходячі вісти потверджують, що війська Юаншкіая перенесені стали до Чінчу

фу. В Манджури панус супокій. — На розказ намісника — довезуть дальше в Порт-Артурса — утворить ся корпус добровольців для оборони твердині. Добровольці одержать оружє і їду, а в потребі також убрание. Від часу до часу показують ся на овиді неприятельські кораблі. Япанці уважають живність до Порт-Артурса за военну контрабанду. — Берлінський Local-Anzeiger доносить з Токіо непотверджену звідки інодівістку, що япанські торпедовці виконали несподіваний атак на военні російські кораблі і два з них «Севастополь» і «Петропавловск» ушкодили сильно. — З Петербурга доносять, що на Байкалі в наслідок бурі сніговиця засипала шлях залізничі і машина військового поїзду вискочила із шин з сеї причини. Один жовнір убитий, 5 тяжко, а 14 легко ранених.

Морські сили держав на Сході.

Північно-американська ескадра на Тихім океані стоїть в Манілі. Тільки один американський корабель находить ся на властивім терені війни, — в пристани Чемульпо. З Лондону доносять, що на жаданє американського генерала Еванса видано з Вашингтону приказ, щоби відділ 2000 воєнків на Филиппинах був готов кождої хвилі до вимаршу. Під Манілею є 9 панцирних кружівників від 10—20 тисяч бочок (тон) об'єму і 6 антиторпедовців — разом 162 гармат і 4000 залогів.

Натомість англійська флота має на Тихім океані три ескадри: ескадру Тихого океану, східно азійську і австралійську. Дві перші ескадри вже получили ся і стоять на якорі коло Вейгайвей, Чіфу, Таку, Чемульпо і Шангаю. Головно-командуючим є адмірал Дунрінгтон на судні «Центуріон» (15.000 тон). Під его розказами стоїть 12 воєнних кораблів І класу, 16 кружівників, і кількадесят канонерок та торпедовців. Загалом обі ескадри разом числять 92 тисячів тон, 76 тяжких гармат, 340 середних, 560 легких і 10.000 залогів. Австралійська ескадра числить третину з того об'єму і гармат.

Німці мають 16 кораблів середньої величини, переважно кружівники 3000—4000 бочок об'єму. Командантом є контрадмірал Прітвіц. Кораблі стоять в Кіючав, Чіфу, Чемульпо, Гензан, Мазампо і Фузані.

Французкою ескадрою проводить віцеадмірал Парен, а складає ся она з 1 панцирника І класу і 6 панцирних кружівників, з яких кождий має два торпедовці і 22 гармати. Французьке правительство висилає дальші кораблі.

Італія має два панцирні кружівники і один

деревляний, окутий корабель. Австро-Угорщина заступлена тільки невеликим панцирним кружівником «Асперн». Великий панцирний кружівник «Елісавета» стоїть в Батавії.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** Ві вторник: руско-кат. Порфірія; рим-кат. Романа. — В середу: руско-кат. Власія, Теодора; рим-кат. Переступний день.

— **Брідська кацапня** екликкала на нині (понеділок) публичне віче до Бродів в домі «общества Кайковського», аби на нім поставити свою кандидатуру проти ухваленої вже і оголошеної народною організацією кандидатури п. Барвіньського. Се віче, як нам телеграфічно доносять, зробило повне фіяско. Телеграма звучить: «На віче кацапів зішло тільки селян-народовців, що кацапи злякали ся і удали, що віче ніби заборонене. Тепер роблять нараду за запросинами; селян-народовців не впускають. На нараді є всего три сьвященники: Сухаровский, Громадка і Ефінович, кільканайцять селян-кацапів і кількох брідських міщан».

— **Загальні збори Рускої Бесіди** у Львові відбули ся минулої суботи о год. 7, вечером і тревали майже до год. 12, вночі. Над справозданєм адміністраційним і касовим не було дискусії, зате розвелась предовга балаканина о народнім театрі, остаючим під зарядом Рускої Бесіди. До вибору нового відділу прийшло аж коло 11 год. вночі.

По 3-разовім голосованю війшли до відділу пп. радник Т. Ревакович, др. С. Дністрянський, проф. Кокорудз, дир. М. Мороз, судия Чернявський, др. Коцковский і о. Т. Лежогубський, зі старого відділу не зістали вибрані б. голова Вол. Шухевич, М. Заячківський і о. А. Темницький. Звіт фінансовий Товариства представляє ся сумно і виказує деважаційну господарку бунших відділів за послідні роки. З майна (фонду корінного) Товариства, котре перед кількома роками виносило висше 12.000 К, остало тільки 7.747 К; змарновано отже в послідних роках не тільки відсотки з того фонду окол. 600 К річно, але нарушено сам фонд на висше як 4.000 К. В самім посліднім році видав відділ Бесіди о 1.600 К на свої потреби більше, як мав доходу, в тім з фонду корінного окол. 1.000 К і замкнув 1903. р. недобором в своїм господарськім бюджеті. Фонд емеритальний артистів нар. театру, котрий призибує Руска Бесіда, зростає дуже невзначно і виносить тепер 7.059 К.

На новий відділ Рускої Бесіди припадає обовязок упорядкувати господарку, щоби кінці сходили ся і щоби з фонду корінного більше не черпано на біжучі видатки, а противно щоби его поступенно доповняти до первісної висоти з біжучих доходів. Руска Бесіда дала випередити ся іншим далеко менше засібним товариствам,

в змаганю до придбання власної хати і створення для своїх членів правдивого осередка товариського житя. Тому тепер, по реновації відділу, виступає сей постулат на перший план єї будучої діяльності.

Вислід суботнішого вибору загальних зборів «Рускої Бесіди» буде мати і вплив на частинну реорганізацію комітету для будови народного театру. П. Вол. Шухевич увійшов до того комітету як голова «Рускої Бесіди» і буде мусів тепер уступити з него, тимбільше, що львівська громада, усунувши п. Шухевича в однім році аж з трьох відділів (тов. Боян, Тов. педагогічне, Руска Бесіда) дала ему тим способом явний доказ свого недовіря, чи непризнання. Начальне становиско такої личности в комітеті будови театру могло би спинити розвій его діяльності і зашкодити дорогій нам всім цілі здвиження народного храму штуки в як найкоротшим часі.

— **В обороні прав рускої мови** в народних школах. Одержуємо до поміщення отсю відозву: Загальні збори Руского Товариства педагогічного, що відбули ся дня 2. лютого с. р., припоручили Виділові внести меморіал до краввої Ради шкільної в справі шанованя рускої мови по школах в селах і містах з руским населенєм. На загальних зборах підношено, що в многих школах будьто інспектор шкільний, будьто учитель (згл. учителька) — чи то з неохоти до рускої мови, чи то не володіючи нею як слід, чи з інших мотивів — вводять самовільно польську мову викладну і се не лиш там, де організаційний акт школи нічого не орікає про викладну мову (як се дуже діє ся при креованю нових шкіл), але і там, де організаційний акт виказує виразно руску мову як викладну. Щоби усунути ту аномалію, Руске Товариство педагогічне внесе відповідним меморіал до краввої Ради шкільної, однак просить всіх, кому добро нашої народної школи лежить на серці, отже в першій мірі філії нашого Товариства, дальше народних учителів і сьвященників, як також всіх патріотів, що в своїх повітах мають точний перегляд шкільних справ, щоби якнайкорше подали до відомости головного Виділу у Львові (або прямо або через філії) назви місцевостей, де таку самовільну зміну викладної мови переведено. Заразом Виділ звертає увагу, що до згаданого меморіалу можуть вийти лиш конкретні точні факти де буде виразно зазначено, хто, коли і де завів на свою руку таку зміну викладної мови; тому то головний Виділ просить високоповажаних дописувателів, подавати лиш зовсім вірні і точні факти і всюди іривірити, яку мову приписує організаційний акт школи, згл. чи організаційний акт нічого не згадує про мову, хотяй се повинно в нім находити ся. Лиш такий меморіал, що буде опертий на точних, провірених фактах, буде міг досягнути свою ціль. Виділ просить також о поданє фактів (але також лише вірних!), де і коли інспектори шкільні в школі з мовою викладною рускою уживають в часі візитації в розмові з учителем або учителькою польської

Будка ч. 27.

Опервий підклад Льва Лопатинського
на основі драми
Івана Франка.

Оголошуючи в 1899. р. лібрето до одноактової опери, я висказав ся там про ціль і значіне такої праці. Мимо вступних праць кількох наших композиторів до музичного опрацюваня поданого мною лібрета, оно досі остало не зужитковане. Коли отсе в друге я замірих станути в прислузі нашим музикам, то раз тому, що одержав до того толчок від одного з них, а по друге, що справді сюжет, опрацьований д. Франком в «Будці 27» надає ся вельми, після мене, на оперове лібрето. Вже з самого призначеня лібрета виходить, що не потребує оно старати ся ані о заокруглену поетицку форму, ані о високу літературну стійність; деяке невикінчене в формі, наглість, а навіть брак оправданя в переході чувств і ситуацій виходить ему на користь, бо тоді лібрето дає тимбільше поля для творчости музики і єї настровних завдань. Стиль лібрета, який в читаню часто видає ся бомбастичним і неприродним, можна доперва зрозуміти, а властиво відчути в злуці з ілюструючою его музикою.

Як і за першим разом, що-до «Дарини», так і тепер застерігаю собі, щоби охочі покори-стались отсим лібретом, порозуміли ся зі мною, хотьби вже з огляду, щоби евентуально кількох композиторів не прийало ся опрацювати одно і те саме лібрето. При компонованю може зайти також потреба ріжних змін в лібреті, чи то розширення, чи пропущеня, або скороченя деяких місць. При відповіднім порозумію я готов, коли се буде потрібне, попрацювати над такими змінами після вказівок композитора.

Автор.

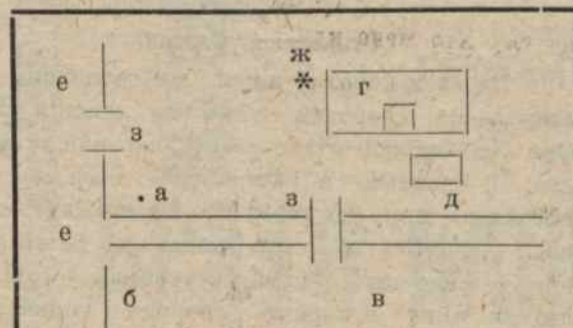
ОСОБИ:

Панько Середуций — будник (бас).
Олена — его жінка (мецосопран).

Зося — їх дочка (ліричний сопран).
Прокіп Завада — богач (тенор).
Гнат Сиротюк — парубок (баритон).
Ксеня — жєбракка (драматичний сопран).
(Діє ся в нашім часі; право і ліво від актора).

Одинока дія. УВЕРТУРА

зачинає ся зеланичим сигналом на будці 27: бім-бам бім-бам!... відтак ілюструє акцію і кінчить ся дзвоном спусканої рампи; підчас сего підноситься ся занавіс. Видко Панька, як на насінні крутить корбу (а), спускаючи рампу (б), поперець дороги (в), що переходить через сцену. В глибині на насінні стоїть будка (г), а перед нею стіл (д) з лавкою. Дорога іде долом через перед сцени, а по правім боці замикає єї рампа. За рампою біжить долом залізничий шлях (е).

(а. корба, б. рампа, в. дорога, г. будка, д. стіл з лавкою, е. шлях залізничий).

Нр. 1.

Хор і Ява.

(Коли рампа запала, чути зліва Сільську музику, а далі мішаний Хор женців).

Хор (за сценою).

Вітер віз іза горів,
Несе росу з темних морів,

Несе росу на врожай —
Росте жито, як той гай.

Жовте поле, небо синє,
Теплий жар від сонця лине.
Повний колос сколосив —
Вже для нас настав час жнив.

Гей дівчата жваво жати,
А ви хлопці зложіть в коши,
Щоб замріли на полях,
Як зірки на небесах.

ПАНЬКО (тимчасом глядів в сторону женців, а далі пішов під будку, взяв з під стіни червону віху і станув назад біля корби).

Хор (на сцені).

Звенить пісня і музика:
Була толока велика.
Житний ми сплели вінець,
Тепер підем у танець.

Хлопці бровами моргають,
А дівчатам очи грають —
Женці мріють в осени
Про раювання весни.

Стануть бузьки відлітати,
Будуть в свати посылати,
А нім впаде білий сніг —
Весільний спечуть періг.

ГНАТ.

Гей за мною скоро,
Нам часу шкода!
(всі пускають ся їти по під рампу).

мови і через се в присутності дитинь нарушують повагу рускої мови. Такі факти підношено також на загальних зборах і тому то рішено і в сій справі віднести ся до Ради шкільної краввої. — Від Відділу Руского Товариства педагогічного.

— Для Львовян. В середу дня 24. с. м. відбуде ся заходом «Кружка українських дівчат» відчит Впов. д-ра Грушківця «про живу матерію». Відчит відбуде ся в викладовій сали в пасажа Миколаша. Початок о 6. год. вечер. Вступ 10 с. для молодіжи 5 с.

— Видії Руского Товариства педаг. уконститував ся ось так: Головою вибрали загальні збори крилошанина о. І. Чапельського. Заступником голови вибрано д-ра Мих. Коцюбу, секретарем д-ра Вол. Левицького, касиром Андр. Алиськевича, магазином Н. Мороза, референтом філій А. Алиськевича. До відділу входять па: Ольга Барвіньська, Марія Білецька, В. Білецький, о. В. Ганицький, Ілля Кокоруда, Ілля Чиж, о. Теодор Лежогоубский, Кость Пацьківський і Ів. Стровський.

— З тов-а «Народна Гостиниця» у Львові. Загальні збори членів товариства будуть дня 17. марця с. р. (в четвер) о 6. год. вечер в домі «Народної Торговлі» рынок ч. 36, I пов. з отсим порядком днями: 1) Вікірте зборів. 2) Звіт дирекції з діяльності товариства від заснована по день 31. п. ст. грудня 1903. 3) Звіт і внесення комісії ревізійної. 4) Вибір 3 членів ради управлінняючі на місце двох вильосованих і одного помершого. 5) Внесення і інтерпеляції членів. — Легітимацію до участі в зборах становлять уділові книжочки членів.

— З «Академічної Громади» у Львові. Продовжене загальних зборів з дня 7. с. м. відбуде ся дня 28. с. м. з отсим дняним порядком. 1) Зміна статута. 2) Внесення та інтерпеляції.

— З «Кружка укр. дівчат у Львові». Відомо Товаришкам, що на довірочних зборах дня 12. с. м. ухвалено видавати «Бібліотеку для жіноцтва». Члени «Кружка» будуть доставати «Бібліотеку» безплатно, однак више ся тільки тим товаришкам, котрі заплатили членські вкладки за цілий 1903 рік. В інтересі товаришок просимо о вирівняне вкадок — як також о подане докладної адреси. — Відділ.

— Виклад проф. К. Студинського в Перемишлі відбуде ся в середу дня 24. с. м. в салі магистрату о год. 7. вечером.

— Красве Товариство кредитове урядників і сьвященників прийме функціонаря з хорощим письмом, ознакмененого з рахунковостію і маніпуляцією в товариствах кредитових. Власноручно писані оголошеня приймає Дирекція (Львів, рынок ч. 10 I. пов.) до 15. марця с. р. — Дирекція.

— Повновасть. Підписані основателі Товариства «Любов» у Львові подають отсим до загальної відомости, що уповажили до часу перших зборів до веденя всяких справ Тов-а «Любов» і до підписуваня всіх письм і документів виходячих з Товариства, — професора Шухевича і адвоката д-ра Стефана Федака, а в заступстві о. Теодозія Лежогоубского. — Др. Ярослав

Кулачковский, о. Теодозий Лежогоубский, др. Стефан Федак, о. Александер Стефанович, др. Евгений Озаркевич, проф. Волод. Шухевич.

— Пожарний «Сокол» в Кульчицах, самбірського повіта, засновано на статутах львівського «Сокола». Статут затвердило вже намісництво.

— Демонстрації. Япанський запал у львівських Поляків проявив ся знова вчера вечером у грізнім виді По похоронах бл. п. Бронислава Швардого, польського повстанця з 1863 р., товпа около двох тисячів молодших і старших польських патріотів тягнула ул. Коперника під російський консулят, але під напором поліції пішої і кінної уступила. Потворили ся менші гуртки демонстрантів і з свистом та криком волочили ся по улицах ще пізно вечером намагаючи дістати ся під російський консулят для демонстрації.

— Із Снятина довозять, що майже ціла громада Залуче зголосила в старостві перехід на православє з причини неіменюваня там парохом о. Юревича. Коли се правда, то вся вина за се спадає на станиславських галапасів, що не потрапили зарадити лиху в самім почві.

— Дефравдації. З Нового Санча довозять, що вкрито там великі надужитя цехмайстра Мартина Твардовского. Староство мало забрати касові книги і зарядити слідство. — Почтмайстер в Боянові, низького повіта, адефравдував около 10.000 К і сидить тепер в слідчій в'язниці.

— Красва рада шкільна перенесла між иншим учителів (льки): Фед. Улененку з Фільваркового Кута коло Городенки до 6-кл. школи жіночої в Городенці, Анд. Шмида з Буковска до Дипова, Анд. Матлу з Гумнівск до Надячич, Йос. Прокоповича з Деменки лісної до Волцнева, Стан. Беднарську з Соїкової до Острова. — В стан супочинку перенесені учителі: Володимир Борковський в Самборі, Марія Трандівна в Турці, Іван Войціховський в Бережанах, Марія Строківна в Тичині, Олена Левицька в Скнилові, Іван Станімира в Слобідці струсівській.

Кр. рада шкільна вилучила громадү Гнатковичі в переміській округі з Трійчич і зорганізувала окрему 1-кл. школу в Гнатковичах; зорганізувала 1-кл. школу в Черганівці, косівського округа, і доповняючий курс рільничий в Підзамочку коло Бучача; переіменала 2-кл. школу в Струтині нижнім на 4-класову, а 1-кл. школу в Посаді горішній, сьніцького округа, на 2-класову та порішила будувати нову школу з 8-ма саями для науки в Бирчі, добромільського округа.

— З залізниць. Станцію Новосілки шляхоцкі на шляху Львів-Іцкани, уладжену доси лише для руху особового і пакункового, отворено дня 1. лютого с. р. для загального руху.

Дотеперішні назви стаций Кімполонг і Кімполонг-місто на шляху Гатна Дорнаватра буковинських залізниць льокальних, змінить ся з днем 1. марця с. р. на «Кімполонг старий» і «Кімполонг».

— Дрібні вісти. Цісар дарував решту кари 6 ом в'язням львівського карного заведеня мужеского, 4-ом в'язням карного заведеня в Станиславіві,

двом в Висничу, а 5-ом жєнщинам з карного заведеня жіночого у Львові. — В Еденбургу ув'язнено берлінського агента Шрапфа, який намовив около 100 осіб до еміграції. — В Вишнівчичу помер лікар др. Кароль Ціргофер на птністий тиф, якого набрав ся від пацієнта. — Російський міністер внутрішних справ Плевє замкнув видавництво дневника «Вєстнік Юга» на 6 місяців, а дружинського дневника в Тіфлісі «Квалі» на все. Причиною були вісти з тереңу війни, неприємні для Росії, заміщені в тих дневниках.

— Пареписка Редакції і Адміністрації. В Пов. Ів. Сарм. в Підс. 4 К нередано «Комарови» ще д. 4. с. м. — В Пов. Фр. Мих. в Б. Присьвячених віршів, а надто вже присьвят при віршах не друкуємо з засади.

— Для Р. Тов-а пед. прислав на наші руки Впр. о. Филимон Кисільовский з Граба 2 К.

— Із станиславівської епархії. О. Іван Смільний з Пановець одержав крилошанські відзнаки. На конкурс з речинцем до 15. марця розписана парохія Вашківці, черновецького деканата. В пропозицію на парохію Товсте, заліщицького деканата, прийаті: 1) Мих. Кобилянський з Мишкова, 2) Волод. Озаркевич з Сільця, 3) Ів. Ульчанський з Суходола, 4) Мих. Бровко з Капачинець і 5) Теод. Курпак з Тлустого. Консисторія віднесла ся до намісництва в справі канонічної інституції: о. Теод. Турули на Хоростків, Мих. Кобилянського на Олексинці і Юстина Гіряка на Тязів. Введені: Анат. Навроцький яко завідатель в Семаківцях, Ває. Стрільців яко прив. сотруди́к в Гнильчи, і Теод. Крохмалюк яко сотруди́к в Гнильчи. О. Сев. Стрільбицкий в Давидковець увільнений від конкурсового іспита на 3 роки. Сертифікати на учащанє 4. р. богословських наук одержали: Іван Мокрицкий і Ігнат. Щуровский. Правительство назначило на 1 рік дотацію для прив. сотруди́ка в Озерявах.

Русини! Набувайте 10-коронові облігації і переписні картки льоси фантової лотерії львівського «Сокола», призначені на будову «Дому Сокола» у Львові!

Посмертні оповістки.

— Евстахий Чвартацкий, емер. урядник суду, упокоїв ся по довгій недужі в Балигороді в 55. році житя. В. с. п.!

— Целна з Наук Рибчукова, жітка управителя школи в Долині, упокоїла ся в Снятині дня 18. с. м. В. і. п.!

Телеграми

з дня 22. лютого.

Триест. В Триесті, Реці і Котаро громадять великі запаси воєнних материялів.

ПАНЬКО (з сцїлю, зборюючи вісїю).

Стій, аж як отворю,
Бо буде біда!
Ви як пусті діти
Робите бешкет!

ПАРУБОК.

Вже очима сьвітить
Оступіть ся гет!

(ті, що перелїзли повід рампу, цофують ся назад).

ПАНЬКО.

Деж мої від вас відстали
І донька і мати?

ГНАТ.

Деся Завада їх забрали
Кони оглядати.
Але всі вас, Паньку, просим,
І я ширю просю,
Пустіть нині на музику
До нас вашу Зоєю.

Хор.

Просимо, просимо!

ПАНЬКО.

Добре, добре! (дивить ся в сторону надїждяючого поїзду, якого шум ілюструє оркестра).

ГНАТ (до музики на сцені).

Граїть музика на поклін.
Гостям з далеких сторін!

Сільська музика зачинає грати, шум росте і стає великанським. Червоний блєск локомотиви озярє на хвилю групу жіноць. Одні кланяють ся капелюхами, другі з острахом відступають ся від рампи. Від сєї гри зависить ілюзія, мов би дій-

сно переїздив поїзд залізничї туй попри сцену. В музику можна вложити ріжні епіданя хорю: Здорові! Працїайте! Безпосередно по тім Панько підносить рампу при бї характеристичнім дзвоночю і всі валом сходять зі сцени; шум залізничї притигов, а на перше тло виходять звуки віддалючої ся Сільської музики).

Нр. 2.

Речитатив і ария.

ПАНЬКО, КСЕНЯ.

КСЕНЯ

(виходить з права скоро на сцену так, що Панько крутлячи, не бачив єї і підійшовши на сходки біля гати, кличе:) Тату, сє ви?

ПАНЬКО

(кинув ся). Хто мене кличе!

КСЕНЯ.

Се ви, мій татку?

ПАНЬКО.

Який л тобі тато! Що ти за одна жіно?

КСЕНЯ.

Я гадала... Мій тато так само крутив сею корбою і мешкав тут в тій будці. Я єго нераз кликала з порога, або граючись камінчиками під овтою липою.

ПАНЬКО.

Ви мешкали тут в тій будці?

КСЕНЯ.

А мешкала! молода і гарна, що хлопці з цілого села дуріли за мною. Але я і не дивила ся на них, бо хотїла стати богачкою, хотїла панувати. Ха, ха!

ПАНЬКО.

А тепер ви звідки йдете? (на бік) От чудна жінока!

КСЕНЯ.

Іду до Завади
Шукати в него поради.

ПАНЬКО.

Се йшли єго люди
І він зараз тут буде.

КСЕНЯ.

Нехай, я найду єго всюди.

ПАНЬКО.

Так сїдайте біля хати
я йду штреку оглядати (ставить візу під стїну, бере лопату і відходить).

КСЕНЯ (сама).

Ха, ха, ха, ха! варта сьміха,
Питає звідки? Я втїкла з клітки,
Пірвала сьліця: вільні вже крильця!
Тепер як птах грїзної мести,
На єго страх я мушу нести
І страх і жах, за зраду, ах!
За муки, кров, мою любов,
За те дитя, єго синка
Пімстить ся теж отєя рука!
Ага, вже йде... і не змінивсь,
Аві постарів, ні похиливсь.
Та ще й з жіноками — такий то він.
Проклія на тебе, мій проклін!

(ховаєсь за будку).

(Дальше буде).

